

УХТАНЫН ДУРЖУЛGA3Ы

«Чонуну чуртталга болгаш амыдырал байдалдарын...
экинжидерин тодаргайлап айтыр».

(СЭКП ТК-ның Төлөөсөдөйгөн).

Чуртталга бажынынын тур-
дар болгаш амыдырал талазы-
биле үжүн министрстволарнын
болгаш ведомстволарнын со-
нуургалын уаус депутаттары-
нын Ухта хоорай Совети дор-
то холбоштырып турар. Чыгыс
ай чыгыштын системанын
хоорайга тургусканын ачы-
ында мындарга тыптып кел-
ген.

Ухта—Тиман-Печоранын де-
вискээр-бударуле комплексин
индустриалдык уаус тугу.
Былда амы челе 300 кире
улетир бударуле бар.
Ыччалажок оң социал-эко-
номиктиг көжүлгөсүн, бүгү
амыралын чүгө бударуле
ажыл-чорудулгыз тодаргай-
лавын турар дээрин демдег-
леп херек. Чуртталга бажы-
нынын болгаш култура-амы-
дырал ужу-дузалыг туулгусу-
нын кылдыры — эн чугула со-
циал айтырларын бирээни
болуп турар.

Ухтаң чурттагычлары чаа
бажынынын чыл бүрдө хөйү-
биле ап турар. Чүгө эрткин
чыл бажынынын бажынында
чуртталга бажынынын «кон-
чуг» экинжидерин туткан,
республикада эн эки чуртталга
бажыны, шахтерларын сана-
торинин, геологтарын профес-
сионалдык амыралына
кирген. Ажылгалга кирген
бо — бүгү туулгусу — чус муш
чурттагычтыг хоорайга эвээш
эвээш-т.

А чоокка чедирле туулгусу
байдалы чуртталга хөйү
ларинада мышка, хоорукско-
нуу даргасы А. Зерюновтун чу-
галанын бажыны алдыга
— бажыны турар хамаан чок ер-
ген кагары бажыны бер-
ген турган. Чыгалганы — тус-тус
ведомстволарнын эрге-ажык-
тары дүшүпсө чорук туулгусу
моомдалык тавыштырып кел-
ген. Чыгыс, урулгар сажыны
болгаш кинотестин туулгусу
хары уага кожа эгээр,
а биринчи — эскелиги күсөл-
биле электростанцияны, суну,
туулгусу материалдарын амырал-
лаш, туулгусу мунайа до-
луп аларын оралдажыр бол-
ган. Оң түнөйлө — доолу-
баан туулгусунын саны хоор-
айга көвүдөн турган.

Ведомстволарнын эрге-ажы-
ктарын таарыштыр дүшүр-
гөн, оларнын маргалааларын
иништырларын хоорукско-
нуу уага оралдашкан. Ычча-
лажок байдал экинжөөн. Ыч-
чаңаң хоорайнын туулгусу, ко-
мунал амыралын дүшүр-
гөн системанын үндөсүн
биле чаартып жететини
келген. Уаус депутаттарын
чер-чер Советтерин эргел-
рин калбарган СЭКП-нин
Конституциянын хоорай амы-
ралын ыччаа эде оралда-
шканын арганын депутаттар-
нын мурнуна амырал бер-
ген.

Хоорай амыралын
дүшүр системанын таарыш-
тыр хоорукско-нуу чыгыш ка-
питал туулгусун эргел-
гөн (КАТЭ-ни) тургусканын эге-
лээни бис. Бүгү бударуле ту-
дугуларын кылдырып талазы-
биле чыгыс аай чыгыштын
бүгү эргелери ол эргелеге
тышкан. Капитал туулгусу-
на чыгыш амыралын ачы-
гына — чаа алаа дымчылып бер-
ген — деп, А. Зерюнов чуга-
лаа.

А. БОЛДЫРЕВ.
Ком. АССР.

БӨМБҮРЗЕКТИН СУДАЛЫ

СЭТА болгаш ПМА:

КЫСКА ДЫКНАДЫГААР, ТАЙЫЛЫРААР

СЭКП-ниң XXVI сьездизинге уткуштур

ССРЭ — АРАБ УЛУСТАРНЫН ИДЕГЕЛДИГ ӨННҮҮ

Совет Эвилелиниң XXVI
сьездизинде делегей байдалын
нын үзүндө ажитынар-дыр
деп, Иорданияны Компартия-
нын ТК-зына Политбюро
кеңигүрү Нам Ашхаб ПМА-
нын корреспондентизин биле бе-
селдегизин меледизин.

Тайбынын дайымын бот-
тарын холбошканын бот-
сөүтү уеде илелкейген, им-
пералист болгаш гегемониз-
м куштер улуларнын хос-
талагыч болгаш хамаарыш-
пас чорукче халлашканын
кылды турар-дыр деп, ол
демдегизин.

1978 чылдын апрельде анти-
импералист болгаш анти-
феодалдык революцияны че-
дикшигизин кылган афган улус
импералист мыйшыкын бол-
гаш АКШ-тын чаа маоту
Кыдаттын организастаан дор-
т интервенцияга таварыш турар.

Афганистандын дүрүм дүрүм
мундаш партизанын Совет
Эвилели афган улуска шериг
дуулашканын көргүзүп, про-
летаризм интернационализм
нын принциптерине шынганын
база каталгач болгаш.

Афганистан дээрин эрги
бу-чүрүмү каталгач тургузар

дээр планнары буурап дүшкөн
соонда импералисттер Пекин-
нин чагырыкчылары биле су-
чалежи алгаш, Совет Эви-
лини «интервенция» кылган,
харын-даа Индия океанга
«шургуру» планын деп бугу-
лашкан, калгашыг итуулгусу-
канын өскүдүп үндүргөн.
«Совет кыжынышкы» дээр
хоозун чулурушкуну биле им-
пералисттер чагынып алгаш,
Чоокку Чоң чулук нефть
байлаан холга алыр, араб
чурттарын национал-хосталга-
лыг шимчешканын базар,
оларын делегей социализмге
уаураштырып болуп турар.

«Афган кризис» дээр итуул-
гусуны Вашингтон эгелээр
океаннын рабонунда байдалы
идилгендирип, «дүргөн хөдө-
мелерин куштер» дээр бугу-
нуу эжелекти шериглерин бе-
леткен, делегейин ол рабон-
унга шериг базаларын тур-
гузуп киришкен турган. Кым-
Дэвиде кылган сүзүлгөн бол-
гаш Салаттын эскерлерин
базаларын соонда америк им-
пералисттер тереңи реакци-
я биле сүзүлгөн алгаш,
улуларнын национал-хосталга-

лыг шимчешканын базарычте
улаңган дайныраак чаа бө-
лүлгөшкенин тургузуп
эгелген.

Дайныраак болгаш эжелекчи
ынадык бөлүлгөшкенин улаң-
ганын — АКШ, Израиль
болгаш Египет болгаш, Чоокку
болгаш Ортааң Чоң чулук
национал-хосталгыг шим-
чешкенин куштер имперали-
зм кошкаларын оралдашкан,
делегейин ол рабонун
тулгусу курунелерин аразыг-
ча чулуулганын, мессала-
жышкынын өскүдүп тур-
ган. Чыгыс, Ирактын болгаш
Ирандын аразында акы-дуума
чулурунун дайыны оон то-
даргай барымдаа. Социал-
изм болгаш Оман биле АКШ-
тын шериг дүшүрүлгүлөр
тайбынын хергенге аймылг
базы болган.

Ыччаарга Совет Эвилели
чыгыш ынадык күчүгү чаа
тайбынга мык кутурун, соци-
алист деп катыштырдыгыны
биле эске-лаа чурттары араб
улуларнын демиселги бажы-
нын дээрин — импералисттер
рабонун сый шаарынын
кол магадыла болуп турар
деп, Нам Ашхаб ошалап дем-

дегизин. Бир эвес ССРЭ-нин
болгаш социалист эске-лаа
чурттарын деткимчези эвес
болза. Чоокку болгаш Ортааң
Чоң чулук хамаарышпас
чурттарын импералисттер ша-
ла-ла боой тууду, оларын
нефть болгаш эске-лаа байлаан
эжелек алган турар ййи. Ол
чурттарын улулары бо дуга-
тайын ам улам-на тодаргай
билеп турар аларган.

Кым-Дэвидтин сүзүлгөн чаа
уе-чадагычте ам кирген: араб
девискээрлерин улам-на эже-
лээрин, ынадык социалист эже-
лекчилерин көжүрерин Изра-
ильдин чагырыкчылары амы
теле калбартын, палестина
улуска уаура дээр, өлүрүкү
үлгөдөлгөш куштелерин тур-
гар. АКШ-тын уаурадузганы
биле, Салаттын эскерлерин бө-
лүгүн илелкейп киржал-
ганын Израильдин чагырык-
чылары «административт ан-
тономия» дээр палатин палес-
тинерге албазарын оралда-
штып турар. Ыччаарга «адм-
инистративт автономия» кол
сорулгаш — Палестинага
Израильдин эжелекти мөгө-
жидери болуп турар.

Чидатгезин демиселги
уе-чадагычте палестина улус боду-
нун эжелекчи — Совет Эви-
лини деткимчези ап, Пале-
стинаны хостар организаста-
нынын уаурадузганы биле бо-
дуну хамаарышпас национал
курунени тургузар дээр ма-
дырды демиселги турар.

СЭКП Тон Комитетинин эш
Л. И. Брежнев баштаа де-
ленин Политбюроуна болгаш
Совет куруненин иштинде
деткимчезин даянган араб

улулар имперализм, соци-
ализм болгаш иштик реак-
циянын палатынга бугу ша-
гышканын бажыны, Чоокку
Чоң чулук бажыны, чыгыш тай-
бынын чыгыш амыралы бугу
иништыр деп, Нам Ашхаб
меледизин. В. И. Ленинни пар-
тиянын XXVI сьездизин
чыгалары биле холбошканы
акы-дуума совет улуска чур-
ректин ханымдык изиг байыр-
ны чедирбишкан, чаа-чаа че-
дикшигизин палестина болгаш
жорак улуларнын амыралын
деп күсөп тур бис деп, ол чу-
галлаан.

(ПМА).

Францияда экин
чирин шериг атташканын
ини амыралын Францияда
уаура дээр бугу дугайында
француз эрге-ажыкчыларын
үлгөдөлгөш барымдаа чок не-
гелдегизин ССРЭ-нин ДХМ-ч
уаурашканын меледизин.

(СЭТА).

КАЙГАМЧЫК УЛУГ УЖУР-ДУЗАЛЫГ

«1981—1985
чылдарда болгаш 1990 чылга
чедир уеде ССРЭ-нин эконо-
миктиг болгаш социал хөгжү-
лөсүн кол улашканын»
деп СЭКП ТК-нын төлө-
лөсү — кайгамчык улу-
гузгусу, төгүлүп докумен-
тир деп, америк хөй-
жөдөсүн, АКШ-тын Ком-
мунист партиянын Вашинг-
тон хоорайда болгаш Вир-
джин штатта салбырын
даргасы Морис Джексон ме-
дедизин. Төлөвлөдө айткан
өндүр-чаагы сорулгаларын
чугула Совет Эвилели мыкш
нынд идуустарыг күчүлү
куруне ботандарын шылаар
деп, ол айткан.

Октябрь социалист
Уаура революцияны тилгелде
бээр 63 чылдарын дугурунда
ССРЭ бодуун экономика, со-
циал болгаш политиктиг хөг-
жүлгөсүн кичи төрөткөн
нын төгүдө күзүлгөн кайгам-
чык улу Тилгелдерин чедип
алган деп, М. Джексон СЭТА-
нын корреспондентизин биле бе-

селдегизин. Кол-
дууда аргарыг чурт тур-
ганын Совет Эвилели ам де-
легейин энне сайыраңгай
уаура курунелерин бил-
дээр болган. Хоомур-лаа ты-
ыжы болгаш кан экилдерини-
кин мыкш ынадык эн чугула
көргүзүлгүлөр талазы биле
ССРЭ амы уеде делегейде
бирги черин ээлеп турар. Де-
легейин лияг дайынын
чылдарында совет заводтарын
кезин гителер эжелекчилер
үргөдөлгөш болза, Совет
Эвилели улетир хөгжүл-
гөсүн ол хире бедилерин че-
дип алган.

Совет хамаатыларын чаагы
чорук бедилер дугайында,

оларын амыдырал байдалын
экинжидер дугайында са-
гыш салышкын ССРЭ-нин
экономика политиканын
уаура болуп турар деп, М.
Джексон ошалап демдегизин.
Бо талазы биле Совет Эви-
лини чедикшигизин бестер-
ин, америк кижилерин, америк
коммунисттер магадылп ту-
рар. Бир чижекти күргүзөр
бай-дыр мен деп, ол чуга-
лаан: америк чурттагычлар
палатынын орта кезин бажы
хөдөсүн чарыгалар
уаура таварыш турар, ыч-
чаарга бажы хөдөсүн Совет
Эвилелин дикча чыл болуп
турарын эки билер бис. Мын-
дык чижектерин хөй-биле ай-
тып болур.

СЭКП ТК-нын Төлөвлөсү,
СЭКП-нин экономика полит-
тиканын лияг биле Совет
Эвилелин бугу национал-
ларын бугу талалыг хөгжүл-
гөсүн улаңганын улаңган деп,
америк коммунисттер де-
легейин Американы Каттышкан Штат-
таринда байлаа оортон сыр
эске болуп турар. Амы а-
мерик административт тускай
меледизин бугулар амыра.
АКШ-та байларын улам бай,
а амыралы — улам амы-
ралы болуларын чаа чаа бо-
лап турар. Ыччаарга АКШ-
тын амы чурттагычларын
аралында биче националдар
эвээш эвес.

Америк администрация бай-
ларын эрге-ажыны камгала-

аынаан, социал айтырларын
көөрдө бугу америк амырал-
дык калган-лаа сүмөлөшөй
турар. А ССРЭ-нин эконо-
миктиг болгаш социал хөгжү-
лөсүн кол улашканын
деп улаңганын улаңган деп,
Төлөвлөсү бугу чонун чу-
галдык көргөсүн кирген чор-
ук сорулгаларын бугу
уаура бугулар тодаргай
байлалгач турар-дыр деп, М.
Джексон чугалаан.

Совет Эвилелини Комму-
нист партиянын XXVI
сьездизин америк коммунисттер
чедикшигизин маал, оон делег-
тарын деп байлыр чедип
турар деп, ол меледизин. СЭКП
ТК-нын Төлөвлөсү айткан
өндүр-чаагы сорулгалар
чедикшигизин күсөткөн
дээрине бүгү бугулар
болгаш коммунисттер иштинде
ли тургузар талазы биле со-
вет улуска чаа-чаа тилгел-
дерин чурктин ханымдык
күсөп тур бис деп, ол мелед-
зизин.

(СЭТА).

ЧТК агентилердин дыкнады

ПРАГА. ЧТК агентилерин
дипломатик бугулар амырал,
француз экин чирин шериг
атташканын чедик амы-
ралын чедик амыралын
девискээр биле шим эвес
ажыл-чорудулгыз дээр уаура
шургу дугайында дипломатик
француз Чехословакия Со-
циалист Республикада экин
чирин кылган.

ССРЭ-нин ДХМ-ин төлө-
лөсүн ол дипломатик биле хол-
боштыр Франциянын экин
чирин шериг атташканын
ажылдагычтар эрткин чы-
лаа шериг объектилерге де-
вискээр шургу кирген
дипломатик. Ол амыралын
шыншын амыралын тур-
ганы шуут байлалгач.
Ош биле холбоштыр чехосла-
в ортарын иштинде
уаурашканын мичан илел-
гизин.

Каш хунер мурнуна
француз экин чирин шериг
атташканын амыралын
Совет Чехословакия кирерин
кылаа ылазыр демдестери биле
турда-ла шериг объектилерге
девискээр база даян шургу
кырал, ол-ла шыншын
ажылын кылды турган. Чехос-
ловак тала база даян бол-
дунган ол үлгөдөлгөш
чогут түнөйлөрүн үндүрүп,
айтылган амыралын
Чехословакияда үндүр
бизин француз экин чирин
негезин.

ССРЭ-нин Францияда экин
чирин шериг атташканын
ини амыралын Францияда
уаура дээр бугу дугайында
француз эрге-ажыкчыларын
үлгөдөлгөш барымдаа чок не-
гелдегизин ССРЭ-нин ДХМ-ч
уаурашканын меледизин.

(СЭТА).

КОММУНИСТЕРНИН ТУРУЖУ

ЛИССАБОН. (СЭТА). Пор-
тугалиянын Коммунист пар-
тиянын Тон Комитетинин
плану болуп эрткин. Плену-
му амырал доолуу
соонда ПКП-нин Чингиз се-
кретары А. Куньял паралаа
конференцияны чүс чуга-
лаан болгаш чуртта байлаа
база партияны иштик амы-
ралын айтырларын плесу-
нуу чугалаан көргөн
дипломат.

Эрткин чылдык декабрда
болган президент сонгуду-
ларга реакция аштырган со-
онда таарышкыч эскерини-
нине чуртка болганын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
демедегизин. «Реакция-
нын шаар халлашканын
агай турар амыралын бажы-
ны, революст чалаа
алымшыкын болгаш де-
мократтыг бу-чүрүмү камга-
лаа болгаш боттук аргалар аи
Португалияда бар» деп, Пор-
тугалиянын Компартиянын
Тон Комитет санан турар.

Компартиянын бодалын
бугулар амырал, амы чакан
мурнуу кабинетти эске мето-
дтар биле холбош уаура та-
арышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээни
амырал база санан турар. «Демо-
краттыг амыралын плесу-
нуу хулаа алган иштинде
уаура таарышканын, индустриал эрге
чакан сорулгалар хөдөөр
артак. Ыччаарга революст
чалаа алымшыкын, амы-
чал чонларын амырал бай-
даларын экинжидерин үн-
дөзгөн, экономика кризис
ажып эртер дээр Португалия-
нын ядролуу база бугулар
ынга уаура Компартия де-
миселги турар. Пинту Балсе-
ауна чалаа жуаура, бугу
демократтыг чажукты тургузар
дээр демиселди коммунисттер
дедикшигизин куштерин кол
сорулгаларын бирээ

«Ортумак школага куш-ажыл кижизилгезинин аргаларын болгаш хөвирлерин чаартып, аныктарын мергежил шилип алырын таласы-биле ажылды күштөлдүр».

(СЭКП-ниң XXVI съездининге СЭКП ТК-ның Төлөөлелеринен).

ССРЭ-нин УАЧД-де «Улус өөредилгези» деп павильонда классты көөргө, өскөлдөргө ытгалыр чүве чок. Ханада сабыра, чуртуктар, схемалар... Язы-бүрү херекселерин шевирини аажок кылдыр чыскаган тускай стэнд ханы таракка илгир.

Ол дээрге өгө класстарын өөреникчилерин ажилдаарып таарыштыр кылган херекселер-дир. Оң сорулган — чаптарын өзү-чүрүмга, арыг-спид болурунга, куш-ажылга чаччытырар болур.

Чаптарга таарыштыр назыр азы-биле хуваан кылган зериг-херекселер уругларын куш-ажыл кижизилгезининге турскааткан аксепонаттарда көргүстүнгөн.

Школачыларын куш-ажыл кижизилгезинге ону беш чыда ажилдаары-биле специалистер чүс ажыг чүддерин савалдаан турган. Делгелде ол кирген аксепалдар дээр-ге, бо хүнерде практикада калбаа-биле ажилдааттынын, школадада неперзон херекселерин көргүскөн.

Эргем-техниктиг революциянын үзүндө чаптарын куш-ажылга кижизилдери, оларын соңуургалын барымдаан көөрү педагогикалык кол сорулгаларын бирөөзи апарган — деп, Куш-ажылга кижизилдери болгаш мергежил шилип алырын таласы-биле эртем-шынчыл институтунун директору Н. П. Семкин чүгээлээ.

Мергежил шилип алыр — комплекстиг ажыл болур. Аңаа чаптарын соңуургалын хайгааран турар соңуургалар, оларын калымын байдалын көрүшкөн таарыштыр ажылды күмөдөн турар экинчилер, азы-бүрү мергежилдер дугайында уругларга бугу талалыг билигин берип турар башкылар аңаа кирер. Бистин чурттувуста ийи мүн хире мастерскалар, өөредилге-бүдүрүлгө комбинаттары чаштарга 150 ажыг ажилдын мергежилдерин шилип алырын савалдап турар. Оларын 500 ажыг көдө чөдөрдө, өөреникчилерин куш-ажыл бригадалары база бо үгө чөдөр эки талалыг көргүзүп келген. Оң аңгыда школачыларын хөй-хөй бүдүрүлгелерде тургустунган цехтери улуг ролду ойноп турар. А Москвада школачылдарын «Чайка» деп заводунда хөй чылдар дүргүзүлгө оларын куш-ажылга өөредип

келген. Бистин чурттувуста ийи бүдүрүлгө чыгыс ол болуп турар.

Школачыларын мергежил шилип алырын эки организастарга кезеде эки түнөөдү бээр чүгээлээ. Ригага болгаш дүргүлгөдөн алгаш көөргө, школаның дүзүзү-биле мергежил шилип алган өөреникчилерин куш-ажылдын бүдүрүлгөдө ону эртпээнеринден 18—20 хуу бедик болган.

СЭКП-ниң XXVI съездининге СЭКП ТК-ның Төлөөлелеринен айттынган ол өдүрүлгө школачылдарга чач негелдери тургустан.

Куш-ажылга кижизил эртем-шынчыл кижизилдери, мергежил болу шилип алыр чөдө кезинде барып бүдүрүлгө кадрларын ажилдаан үнеркир чөдүн кызырар болгаш оларын белеткээрине чаргылаар үенин хемчөөлүн аңаа-жедир.

(СЭТА-ның көрр.).

Россия Федерациязының улустарының VII кышкы спартакиадазының түңнел оюннары март айда Кемерово областа болуп эртер. Амгы үеде ол улуг спортчу байырлагга төлөптүг киришп дээр чөдө-чөдө сөөлүг белеткелдер, шүүлгө маргылааар чоруп, эң-не шыраак спортчулар шийиттинип турар. Бистин республиканың спортчулары база Россияның улус-

тарының кышкы спартакиадазының түңнелдеринге киришп турар. Оң түңнел оюннарының тилекчилери бистин республиканың спортчу адын РСФСР-ниң улустарының VII кышкы спартакиадазының түңнел оюннарынга камгалаар эргени алыр.

БОЙДУС БОЛГАШ КИЖИ

ХООЙЛУНУҢ КАМГАЛААЛЫНДА

1913 чылда Москванын солуннарынга хоорай чоотунун аргаларында буур истери көзүлгөн деп бижээ. Бичан бо улуг парашан төнөр чөткөн турган. Чуртта ийне сыйып чурттакчылыг, үлөтүрү сайыраңгай Москва областында ам он мун ажыг болуп бар. Ол аңарын хоорайнын кудумчуларыга бо-ла көстүп кээринге бешин москвичлар чаччытып, магадаас апарган.

Ол ийишк сайыктар, киштер, кунуас шүүт төнөр чөдө бергенде, оларын камгалаа өсүргөн. Ону боттандырынгга Совет күрүне боотуну тургустуруп келгеннин баштайгы чылдарында эгелен сатыш салып келген. Совет чакка болуң баштайгы декреттери-биле чери болгаш бойдуусу хуу өчүп турганында ийишк кышкы соланын бойдуусу ийишк тилеге херектиг кылдыр ажилтаар арганы берген. Ханада лавишкын берге чыдарында бешин арга-арыгын, чер байлаан база бойдуусу херекселдерин, савтарын, партарын камгалаа, камийг ажилтаар таласы-биле хоойлуларын, аңарын дүрүмдери, запоедиктер дугайында документтерин ажиллап, хүлээп ап турган. Ол документтер бөгүчү салгалга хоорай аңарын камгалаа, артырып берген. Декреттер турар бойдуусу камгалаа дугайында сөөлү ийи он чылда дүргө-биле сайыраан совет хоойлу-нуң үлөдүн ол документтер болган.

Безик хөгжүлгөдөгү өскө киргизиле бир дөмөй, Совет Эволюцияны доктринал хөгжүп орап үлөтүрүп таарыштыр чок үлөдөргө дуур бойдуусу болуучу кужу-биле демисежи киш чөтпөс болу берген. Чурттакчыларын хоорай кызып үчүп, чөтөкөп алыр дөм аңаарлашкыннын түңнелдери безик, чамалык үнүштер үмөтөп, ол хөвөр чоотуу чиле бергидөө болтай.

Ынангам бойдуусу камгалаа бүтү-шүнүшүл херээ болур. Бистин чурттувуста декреттер турар бойдуусу камгалаа

лы күрүненин бир чүгүлгө херээ, хүлээлгези кылдыр Конституцияга көрдүнгөн. Конституциянын он чүддери бойдуусу камгалаанын турскааткан. Чер, арга-арыг, суг болгаш бойдуусу өскө-дө байлактары хөй-хөй чыгып өчүп турган. Конституциянын 10-чу чүдү оң өчүп турган камгалаа база оң чүдү көзүлгөдөгү таарышчалыг байлаан тургустурун күрүне-дөдөдө, 67-чи чүдү шак ийишк хүлээлгелери хамаатта-ларга база даандырган. Совет кижилерин калып камгалаа эргелерин аразында 42-чи чүдүлгө декреттер турар бойдуусу камгалаа таласы-биле хемчөгөр база көрдүнгөн.

Хөй-иити масштабы-биле алырга, бойдуусу камгалаанын таласы-биле «Чер, суг, лес» байлаанын, арга-арыг дугайында Хоойлукудуга үлөдүлгө-рин (1968 чылда хүлээп алган), «Дирин амытанарын камгалаа болгаш ажилдаарын», «Атмосфера агаарын калгалаа дугайында» 1980 чылда түзүлгө алынган хоойлулар бар. Декреттер турар бойдуусу камгалаа дугайында дүрүмдер совет эргени өскө-дө азырларында бар, чижээ, калды камгалаанын куш-ажыл дугайында Хоойлукудуга үлөдүлгө-ринде болгаш өскө-дө документтерде көрдүнгөн.

Гидрометеорология болгаш бойдуусу камгалаа таласы-биле ССРЭ-нин Күрүне комитети болгаш өскө-дө күрүне органдары бойдуусу доктринал хайгааран турар. Оларын бо таласы-биле эргелери улуг, чижээ, атмосфера агаарын, сугну ажилдаарын дүрүмдери таамайып турар бүдүрүлгелерин ажил-чорудулганын сок-

садып, хоругдаар эргелит. Ол ийишк декреттер турар бойдуусу камгалаа таласы-биле хемчөгөр күрүне план-нын кол кезин болуп турар.

Ам чоюнун калбаа-биле чүгээлээ, дөткөп турары «1981—1985 чылдарда болгаш 1990 чылга чедир үеде ССРЭ-нин экономикалык болгаш социал хөгжүлгөдөгү кол үлөдүлгө-рин» деп СЭКП ТК-ның партиянын XXVI съездининге төлөөлелеринде үлөтүрүлгө кол районнарга суг камгалаа объектилерин туудурун дүргөдөлгө, чуртун Европа кезинин улуг хемчөгөр суг ажил-агынын комплекстерин башкарылганын боттанды-лар автоматтыг системаны тургузгаш, бедик бүдүрүлгөдү аргылаар херекселерин, декреттер турар бойдуусу хайга-раар автоматтыг станцияларын бүдүрүп үлөдөрүн көүдө-дери көрдүнгөн.

Ол ийишк бойдуусу камгала-нынга чаргылаар көзүлгө, 1976—1980 чылдарда ол бүдүн чаргыт катат өскө, эрткин ону беш чылда чүлгө бойдуусу камгалаанын 11 миллиард рубльди чаргылаан. Эске чаргылаадыр рубль катат ол 50 миллиард рубль чөткөн. Ол аңарын чүлгө агаарын аргылаарын туудурунга эскө, хөвүрүн ийишк үлөдөрү-биле демисежге, арга-арыгын катат тургузгашыга, үлөтүрү төтө-рин декреттер постан зола тургузгашыга база ажиллап турар. Оң түңнелдери сөөлү беш чылдарда сугу ийишк-тин, чыдалдырары 28 хуу эвээжжип, агаарын боткылды-рары 15 хуу эвээжжип.

Агаарын, бойдуусу боткылды-рар айыл уузааттынмазында декреттер турар бойдуусу камгалаа дугайында хоойлу-жудуга моон ийишк-дө хөг-жүп сайыраар.

О. ДЕМЕНКО.
(ПМА).

Донмас-суг

Кызыл хоорайнын абаста-алы эвөөдүн баарында биче-чек саваткыч аргын чарымында бааштар аргамдын эгелен, алан дөмчүлгө кара-сип алып бадып чыдар. Ол айымында, кижизилгө аңаа чыдар, кижизилгө оң аңаа Донмас-суг деп абаста. Тостотуну соолууда безик донмас ол дамчыра Кара сугуну тос-сугу соолу.

ТАР-ның эң баштайм бүдү-рүлгелеринин бирээзи болур айылы эвөөдүн 1930 чылдар үзүндө ол донмас кара суг-нун чамысга түдүп тургустан. Ук алапка аттеп кымыр дөң кайды алыларын чийиш хемчөгөр чок, кымын безик аңаа өтүрүп, шымын ап турган. Ийишк кочку соолууда дон алыларын сөөлүг аңаа, Донмас-суга суг кавар доран-на шымыр бээр, оң соонда дүгүн дүжүрүп турган. Ол каварын алыларын сугулаар турган. Күчүлгө-дү, Куш-Хем дөңа бээр эрткин-дүшкөп чорумалдар аңаа-олап

ол дамчыра сугдан сугарып ол чорамал сакты-дыр мен. Аңаа-чуртуну Улус дайымын үзүндө немен-фашистин эжелекчилерс дүрү мадыр-лыг демисежип, экер-эрес тулчул турган кымыл шериг-лерс бедек кыдыр чорудуп турган алыман, дүштөн кыл-ган ийишк-дө айлаан алы-зо-лодуга болбаарында кымыл турган. Ийишк аңаа алы-зо-лодуга болгаш Донмас-сугуну чаргылаан солун, найраам бижит.

Час дүжүп, чай үнүп кээрге Донмас-сугуну шүүлгөдөн дөңа-жы улам серек кымын бээр. Оң оймалык шыктарын чү-лүп-бүрүн өңүз чөтөк-чымис, оң-сисен-биле шыма алгар, ону догандыр түрээлгөн чөп-нак-чокнап тадыр ногонан бу-рулар-биле кавастааттар. Ол айы- кымын-дө, чымын-дө айрал чылдар дамчыра кара сугуну шымынга армарка дөмчөлгөни ороонластар тур-ду. Ол армарка чүд-бүрт ийишк-дө айлаан, амдангыт

аңаа-чөмүн дөңажишк дөңа-жишк, аңаа чөмүшүлгө, мөселер тургустурун, соолу оң-сисен-биле эрткирп тур-ган.

Чылдар эрткин. Алыг азы-дуу алыг үлөдү болбаарында аңаа чөмүн дөңа-жы-сөөлөр-дө-биле дөңажишк, чүлү-шымдыл каш катал улаады берген хөй продукцияны бу-дуруп турар. Оң баарын тө-вартын Донмас-суг тономс мырзын ыраадышкан, аңаа бадып чыдар. Чоокта чач оң эршин дүрүлгө кылаштан чор-дүм. Оң арыч-чалыг аңаа сугунуш мидерин, дөңа ла-зыларын алы-бүрү боттарын оңтаан болду. Донмас-сугуну ийишк дүрүлгө сугайды үлөш мидерин чамызын кам-хайыра чокка сип үрөдөш чорду. Аңаа сугула Донмас-сугу боткылдырбай, ону түрээлгө үлөш мидерин камгалаа калбаалары бистин түлээлгөс.

В. УШЕНКО.
Куш-Хем районун.

БАЙЛААВЫСТЫ

Ам хар-биле шугуланган кышкы арга... Аңаа чөдө бө-рүнге, дээр шаар бөдөн, кус-пек чөткөп чөдүлгө, кезе-дө нотаан «дөңу» келди-п турар шийилер, поштер дөң кандыг ыш чок дээр. Арга-арыг — аны-бүрү аңарын, куштарын тургаа. Бойдуусу бо хайырамын кам-галаа, кадалаан, өстүрүп ту-рар бис.

Улуг-Хем районда — ийишк ажил-агы чөдүнүн салбы-ры бар. Районун дөңажишк-ринде үлөш арга-арыгын ийишк тулуга херекселери-биле кезип турар. Ол шөдөр-ин аштап аргылааш, ийишк оңурулааш чорудуп, олар-нын өздүлгөн хайгаарала ал келген. Чижээлгө, Ак-Туруг ийишк ажил-агы салбы-ры час дүжүргө-ле 90—120 гектар шөдө мидын оңуру-лаш, оң өздүлгөн 90—95 хуу чөдүнү турар. Маңаа арга-арыг даамыларын ийишк үлүг-үлүг. Олар чурт-тагы чоңук ортузунда 120 лекцияны база арга-арыг

ХУМАГАЛААЛ

камгалаанын хамаарышкан 50 ажил-агы камгалаа турары оңурулар кыдырлаады алып тургустан. Арга-арыгын байлаан камгалаарынга ка-маарышкан ажилдарын тус-чөдүн чурттагы чоңу-биле калы кылып чорудуп келди-п.

Иңчалаа-да боттарын хуула херектелгө харадык-лаш арга-арыгын аң-мөңүн кайы хамаан чокка уузап, ийишк кезип турар ийишк-чынс кижилер аңаа-да бар. Чижээлгө, Ашак-оол Мон-гун Ак-Турж суурун ба-рында арыдан бир чөдүлгө таарып турда бардыгыс. Хуу-лунда ажилы болгаш ийишк-тин байлаан кайы-хамаан чок аңаа-да, төтөдөкчилер-би-ле шымын демиселди чоруд-арып бугу ийишк болгаш арга-арыг даамыларын херээ. Бойдуусу байлаан кам-галаа, кадалаан өстүрүп кол хүлээлгөс.

Н. КОМБУ.
Арга-арыг даамылы.

ХӨДӨ ТУРЛАГЖААН ӨДҮРЕКТЕР

Казахстанын найысалаанын чурттакчылары бо кышкы хүнерде дээрде ужу чоруп чөдөк өдүрктөри бо-ла көр-гүлгө. Ол дээрге, Алы-Атанын чоңууда Сорбулак деп хөдө турлагжы берген ийишк беш чөдү хире өдүрктөр-дир.

Дөрт чыл мурунда элэн каш-ла чөдөк өдүрктөр баштай кыштарын өшөпөп көргөн чүд-дир. Оң чоңууда шко-лын бойдуусу хандыкшыдыг школачылары оларын хайга-рап эгелгөн.

Чалгынын өңүктөрүн ол хөдө кыштар дөңинин бир кол чылдаганы—ук хөдүн суурун аргылаанын ботур деп, специалистер СЭТА-нын корреспондентинге чүгээлээ. Соңу Доштук өңүктөр эрткинне чалып ул тууду алыр, а кымын муруну чөдө чурттарже көжө бээр чамалы куштар база ол хөдүн кымында чургалат турар болу берген. Чал-нып турган куштар аразында безик моон мурунда Казах-станга көзүлгө куштар ийишк ам «киш бижил» алганар. Күзүп болгаш чазын ук хөдүн чамыга аны-бүрү куштар улам чыгыр апарган.

АЛМА-АТА.

В. КУДРЯВЦЕВИЧ. «Кышкы аргыла» деп фотозюду.

Амгы үеде республика спар-такиадазынын ийишк чадазы чоруп турар. Ол болза куш-куштар коллектистерин, со-веттарын, ажил-агыларын бирги чери дээр болган мар-гылаадыр шытаранын, районун, хоорайларын бол-гаш эки тура спорт нитиле-рин чемпион ат дээр солун маргылаадыр киржи ту-рарлары ол. Аңаа тилең үн-гөдөр Тыва АССР-нин бирги чери дээр түнөл оюннарга киржилер. А чыдыр оюннар федералын төңүзүлгө март айын эгелде Кызыл болуп эртер.

Республика найысалаанын культура ажилдакчыларын професил хооромуну бирги чери дээр маргылаадыр эрткин дымштар хүнерде Тайга станицызынга болуп эртер. Аңаа хоорайнын культу-ра ажилдакчыларын ба-

рык шүптү коллектистери ки-ришкен. Маргылааны бедик денке-ге организастаан. Эр улустун 5 километрин хаак орууче 100 хире спортчулар манал үнгөн. А херээжн улустун 3 километрин чаргынынга база киржикилерин саны эвээп эвес болган. Ук маргыла-дагы эң массалыг киржики дээр республиканын А. С. Пушкин аттыг библиотеканын, Куштура министерство-нун болгаш республика типо-графиязынын командалары мантал бижиктер-биле ша-катканнар.

Эр улустун 5 километрге чар-гынынга М. Норбу (телестун-дун), В. Золотухин (ДОСААФ), В. Турон (ВЛКСМ хоорому) болган Н. Адаев (СЭКП обком) олар хар-назы-нин таласы-биле эң ийишк тү-нелдерин чөдөп алганар. Херээжн спортчуларын 3

километрге маргылаадыр типографияда Е. Германова, ном садмынын конторазында А. Атухова, «Тыванын анык-тар» солунун талези Т. Ондар олар айткан хемчөөлди өскөлдө дүргөн манал эр-кенер.

Ийишк команда таласы-биле бирги черге СЭКП обкомуну шийишк команданын хаак-чылары үңгөш, культура ажил-дакчыларын професил хооромуну шийишк кубогун чаалап алганар. Туризм бол-гаш эскүрүс таласы-биле об-ласт чөвүлгө хандыкчы-ры болгаш «Тувинская правда» солунун спортчулары ийишк үңкү чөдөрүн элгөдөр.

В. ЧАДАМБА.

ЧУРУКТАРДА: маргылаа-нын байылыг ажилдакчыны-нын үзүндө эр улустун 5 ки-лометрин хаак орууче кил-турары.

НАЙЫРАЛДЫГ АРМИЯЛАРНЫҢ КЫШКЫ СПАРТАКИАДАЗЫ

СОФИЯ. (СЭТА-ның көрр.). Найыралдыг армияларын кышкы спартакиадазы Боровен деп курорт хоорайда эгелгөн. Ында Болгариянын, Венгрия-нын, ГДР-нин, МАР-нын, Поль-шанын, Румыниянын, ССРЭ-нин болгаш Чехословакиянын төлөөлери киржит турар. Про-граммалда хаакка чарыш, трам-плиннен халыш, ийишк хөвөр ужуражылга, биатлон, дэг

хаакы кирген. 30 километр черге хаакка чарышк совет спортчу, Лей-Плеске болган Олимпиада-нын тилекчилер Александр За-вьялов өскө өөрү мурааи, баштайгы аламы медалды чаалап алган. Оң көргүзү—1 шак 30 минута 15.19 секунда

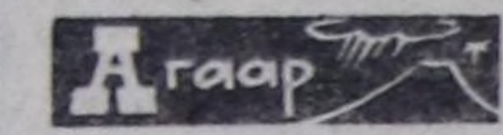
болган. Москва чоңуудан кел-ген ол дайымы ийишк муру-нунда Закапанга болган спар-такиадага чемпион шамалды үш удаа чаалап алган. 70 метр трамплиннен халыш-ка Болгария чурттуг Владимир Брейчев шыларган. Ол 227,3 санниг болган.

Редактор В. С. ШАРАВИН.

«ШЫННЫҢ» РЕДАКЦИЗЫНГА

Мэң 60 харлааным-биле холбаштыр байыр чедирп, чөдө кишикинер күзөп бүтү-ле организасталарга, иштерге өөрү чөдөргөниги солун дамчыгыш плеридирин чөдөзөп кө-рүңер.

В. ОСКАД-ООЛ.

Кызылдан агаар станция-нын мөдөзүн сугаар алыр, бөгүн республикага шокар бу-луттаар, чабас. Муруну-ба-рынын чүк угламышкыныг хаттын дүргөсү секундала 3—

7 метр чедер. Агаарын тем-пературазы барын талакы ра-йоннарга 12—14, өскө артак-нарынга 7—9 градус соок бо-лур. Кызылда эдир-булуттаар, чабас. Муруну-барынын чүк уг-ламышкыныг хаттын дүргөсү секундала 3—7 метр чедер. Агаарын температуразы 9—12 градус соок.

телевидение

ФЕВРАЛЬ 19-ТА
БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
8.00 — «Уе». Информастыг программа. 8.40 — Эрткин су-ла шөмчөдөн 9.05 — «Кара Маркс. Анык чылдары». Хөй сериялыг уран-чөтөп теле-фильм, 6-гы серияны. 10.10 — Делегей конкурстарын азы-реалы 3. Шахматова (скрип-ка) биле А. Гарин (гитар) ой-наштар. 10.20 — «Билингир-даа бол, элентиг». Дамчы-зыланы профессор С. П. Ка-нина эрткир. 11.20 — Мөдө-лөр. 11.25—14.30 — Часар. 14.30 — Мөдөлөр. 14.50 — «Сибирьен болгаш Ыраккы Чоң чүктө». Кинотрограмма. 15.25 — «Леннен өөренир». 16.10 — «Шыларга школазы».

16.40 — «Төрзөн бойду», 17.00 — «Орабнок» телестудиянын концерт залы.
КЫЗЫЛДАН
17.45 — Уругларга фильм. «Закэри кайдын каш тур-ары?» 18.05 — Чаралдар. 18.10 — «Сылдастарын ато-мга чедир». Телефильм. 18.25 — Телемөдөдөр. 18.35 — «СЭКП-ниң XXVI съездинин төлөптүг утуу». СЭКП Барын-Хөм-чөк райкомуну бирги секретары Ш. П. Кууларын чүгээлээ.
МОСКВАДАН
18.45 — Бөгүн делгөдөй.
КЫЗЫЛДАН
19.00 — Телемөдөдөр. 19.15 — «Кымы болгаш кымыл-лар». СЭКП Кызыл зооветеро-пун ийишк секретары Б. П. Ситков дамчылыгыга киржит.

МОСКВАДАН
19.55 — «Кара Маркс. Аны-к чылдары». Хөй сериялыг уран-чөтөп телефильм. 7-ги се-рияны. 21.00 — «Уе». Инфор-мастыг программа. 21.35 — «Документалдыг эк-ран». Шүлүкү Р. Рождестве-ский Адамчылыгын эрткир. Төңдөс — Бүгүн делгөдөй. Информастыг программа.
ИЙИШК ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
17.45 — «Кара чыгыс соңуур-галыг чүл». Документалдыг телефильм.
КЫЗЫЛДАН
18.45 — Уругларга фильм. «Шыбын».
МОСКВАДАН
19.00 — «Ырак болгаш чок-кы», 19.45 — Чогаалы С. Сартаковтин чүгээлээ.
КЫЗЫЛДАН
19.55 — 21.20 — «Заро». Документалдыг телефильм.